Народна банка Србије

Сектор за економска истраживања и статистику

ТРЕНДОВИ У КРЕДИТНОЈ АКТИВНОСТИ

Треће тромесечје 2026. године

Београд, новембар 2026. године

Уводна напомена

Извештај *Трендови у кредитној активности* објављује се ради што бољег разумевања ситуације на домаћем кредитном тржишту. У њему се детаљно разматрају кретање кредитне активности, цена задуживања привреде и становништва, као и услови на кредитном тржишту на основу фактора који одређују понуду и тражњу за кредитима.

Кредитни агрегати представљају квантификацију кретања на овом тржишту и израчунавају се на основу статистике биланса стања банкарског сектора, која обезбеђује податке о стању потраживања домаћих банака по основу кредита. Ако се узме у обзир релативно високо учешће девизно индексираних кредита у кредитном портфолију, прираст и стопе раста кредита израчунавају се по искључењу ефекта промене курса динара према осталим валутама заступљеним у кредитном портфолију.

У извештају се користе и резултати анкете о кредитној активности банака, коју Народна банка Србије спроводи од почетка 2014. године. Учешће банака у анкети је добровољно. Захваљујући анкети, знатно је унапређено сагледавање ситуације на домаћем кредитном тржишту, јер пружа увид у ставове представника банака о остварeним и очекиваним променама на страни понуде кредита, као и на страни тражње приватног сектора за кредитима.

СКРАЋЕНИЦЕ КОРИШЋЕНЕ У ОВОМ ИЗВЕШТАЈУ

БДП – бруто домаћи производ
ЕЦБ – Европска централна банка
мг. – међугодишње
млн – милион
млрд – милијарда
***NPL* – проблематични кредити**
п.п. – процентни поен
Т – тромесечје

Не наводе се друге општепознате скраћенице.

Садржај

Резиме **6**
I. Сектор привреде **8**
1. Кредити привреди 8
2. Цена задуживања привреде 10
3. Оцена понуде и тражње за кредитима – на основу резултата анкете о кредитној активности 10
II. Сектор становништва **12**
1. Кредити становништву 12
2. Цена задуживања становништва 14
3. Оцена понуде и тражње за кредитима – на основу резултата анкете о кредитној активности 15
Додатак: Ограничења каматних стопа **17**
Методолошке напомене **18**

Резиме

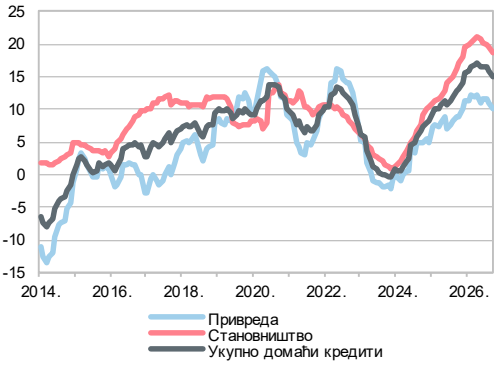
Иако је наставио да успорава током трећег тромесечја, **међугодишњи раст кредитне активности и даље је релативно висок и у септембру је износио 15,1%,** по искључењу ефекта промене девизног курса. При томе, под утицајем високе базе, кредити становништву су успорили међугодишњи раст на 18,6%, а кредити привреди на 10,1%.

Укупни домаћи пласмани банака немонетарном сектору (који, поред потраживања по основу кредита, обухватају и потраживања по основу улагања у хартије од вредности, камата и накнада, као и остала потраживања) такође су успорили међугодишњи раст, који је у септембру износио 15,6%.

За **финансирање кредитне активности** банке су се, уобичајено, највише ослањале на примљене депозите, а позитиван допринос међугодишњем расту кредита долазио је и од смањења нето потраживања банака од иностранства и повећања капитала. Депозитна база претходних година углавном је брже расла него кредитна активност, што је утицало да се вредност *LTD* показатеља креће испод 100%. Од 2025. услед израженијег раста кредита вредност овог показатеља постепено је расла до јула ове године, да би потом током августа и септембра вредност овог показатеља била благо смањена на око 83%, указујући да банке имају стабилне домаће изворе за финансирање кредитне активности.

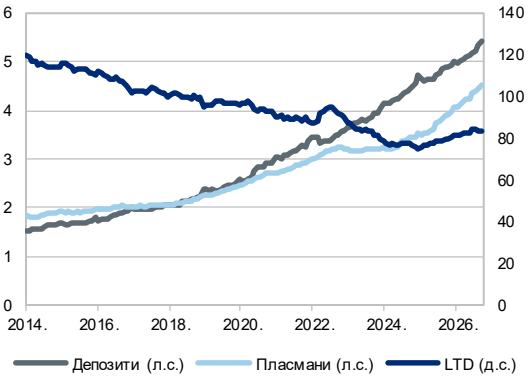
Кредити привреди, искључујући ефекат промене девизног курса, током трећег тромесечја повећани су за 44,6 милијарди динара или за 2,3%. Раст кредита претежно се односио на задужење привредних друштава и био је готово подједнако вођен одобравањем кредита за ликвидност и обртна средства и инвестиционих кредита. При томе, повећано је задуживање предузећа из скоро свих делатности, а највише су се задужила предузећа из области грађевинарства, за којим следе предузећа из прерађивачке индустрије и пољопривреде, док је смањење задужења забележено једино код предузећа из области саобраћаја. Скоро две трећине прираста у трећем тромесечју односио се на кредите **микропредузећима, малим и средњим предузећима**, што је утицало на то да учешће кредита одобрених овом сегменту у укупним кредитима привреди буде повећано на 60,8% у септембру, а њихов међугодишњи раст убрзан на 13,5%.

Услед високе базе, мг. раст домаћих кредита наставио је да успорава током Т3
(мг. стопе раста по програмском курсу, у %)

Извор: НБС.

Депозити су били главни извор финасирања кредитне активности банака и у Т3
(млрд RSD, у %)

Извор: НБС.

Кредити становништву, без ефекта промене девизног курса, повећани су током трећег тромесечја за 81,2 милијарде динара или за 3,9%, вођени растом готовинских и стамбених кредита. Високој реализацији кредита становништву допринели су ублажени кредитни стандарди, релативно повољне каматне стопе и мере које омогућавају повољније услове задуживања грађана с нижим примањима, а расту стамбених кредита допринело је и одобравање кредита из програма за младе. Притом, под утицајем високе базе, готовински и стамбени кредити наставили су да успоравају међугодишњи раст током трећег тромесечја.

Услови задуживања и даље подржавају раст кредитне активности, при чему су каматне стопе на кредите становништву готово непромењене, док су каматне стопе на кредите

привреди повећане током трећег тромесечја. Повољним каматним стопама на кредите становништву допринеле су и мере којима је омогућено кредитирање појединих категорија грађана по повољнијим каматним стопама (грађана с нижим примањима, као и за куповину прве стамбене непокретности), с тим да су, у складу с планом, мере које су се односиле на кредитирање грађана с нижим примањима престале да важе у септембру ове године. Просечна каматна стопа на динарске кредите становништву (8,4%) није промењена у односу на претходно тромесечје, док је каматна стопа на кредите у евро знаку (4,8%) незнатно повећана у трећем тромесечју. Каматне стопе на кредите привреди наставиле су умерени раст, при чему је просечна каматна стопа на динарске кредите повећана на 7,7% (са 7,1%), а каматна стопа на кредите у евро знаку на 5,4% (са 5,1%).

Израженији раст динарских од девизно индексираних пласмана допринео је да **динаризација стања укупних пласмана привреди и становништву буде повећана на 41,0% у септембру** (са 40,7% у јуну), што је њен **највиши ниво до сада**. При томе, степен динаризације пласмана привреди повећан је на 24,9% (са 24,2%), док је степен динаризације пласмана становништву незнатно смањен, на 56,8% (са 56,9%).

Учешће проблематичних кредита у укупним кредитима задржало се током трећег тромесечја на минимуму од благо испод 2%, што указује да привреда и становништво немају већих проблема у отплати кредита. Покривеност проблематичних кредита и даље је на високом нивоу – исправке вредности укупних кредита у септембру износиле су 110,0% бруто проблематичних кредита, док су исправке вредности проблематичних кредита биле на нивоу од 59,4% бруто проблематичних кредита.

Показатељ адекватности капитала на крају трећег тромесечја износио је 19,7%, што указује на добру капитализованост (регулаторни минимум износи 8,0%) и отпорност банкарског сектора на екстерне и домаће ризике.

I. Сектор привреде

1. Кредити привреди

У условима смањене тражње и непромењених кредитних стандарда током Т3, **мг. раст кредита привреди**, по искључењу ефекта промене девизног курса, **успорио је на 10,1% у септембру** (са 11,7%, колико је износио у јуну). Номинално посматрано, стање кредита привреди у септембру износило је 2.023,8 млрд динара, тј. 46,6% укупних кредитних потраживања банака од немонетарног сектора. Раст кредита привреди допринео је благом повећању њиховог учешћа у БДП-у, на 18,4% у септембру (са 18,3% у јуну).

Кредити привреди повећани су у Т3 за 44,6 млрд динара, претежно по основу раста задужења привредних друштава (44,0 млрд динара). Раст је био вођен одобравањем инвестиционих кредита (29,8 млрд динара) и кредита за ликвидност и обртна средства (28,5 млрд динара), а повећани су и кредити за извоз. С друге стране, смањене су обавезе предузећа по кредитима за увоз и осталим некатегорисаним кредитима. Таква кретања су утицала на то да учешће инвестиционих кредита у укупним кредитима привреди буде повећано током Т3 за 0,5 п.п., на 43,7% у септембру, а њихов мг. раст убрзан је на 15,1%, док је учешће кредита за ликвидност и обртна средства повећано за 0,3 п.п., на 48,6%, уз успоравање мг. раста на 10,2%.

Посматрано по делатностима, током Т3 повећано је задуживање предузећа из скоро свих делатности, при чему су се највише задужила предузећа из области грађевинарства, а затим из прерађивачке индустрије и пољопривреде, док је смањење задужења забележено једино код предузећа из саобраћаја. **Посматрано по величини предузећа**, скоро две трећине прираста у Т3 односило се на кредите микропредузећима, малим и средњим предузећима, што је утицало на то да учешће кредита одобрених овом сегменту у укупним кредитима привреди буде повећано на 60,8% у септембру, а њихов мг. раст убрзан на 13,5%.

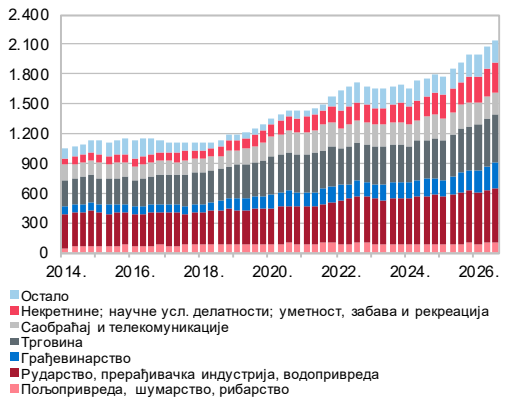
Обим новоодобрених кредита привреди у Т3 износио је 365,2 млрд динара, што је за 11,7% више него у истом периоду 2025. Повећана је реализација свих кредита осим увозних, а најзаступљенији у новоодобреним кредитима били су кредити за ликвидност и обртна средства и

Инвестициони кредити и кредити за обртна средства највише су допринели мг. расту кредита привреди и у Т3
(доприноси у п.п., искључен ефекат промене девизног курса)

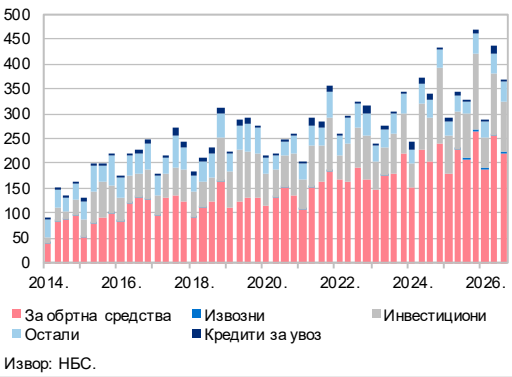
Извор: НБС.

Највећи део потраживања од привреде чине кредити прерађивачкој индустрији и трговини
(стања, у млрд RSD)

Извор: НБС.

Кредити за обртна средства и инвестициони кредити били су најзаступљенији међу новоодобреним кредитима и у Т3
(новоодобрени кредити, у млрд RSD)

Извор: НБС.

инвестициони кредити, са учешћима од 60% и 28%, респективно. При томе, четири петине инвестиционих и 56% кредита за ликвидност и обртна средства било је усмерено на сегмент микропредузећа, малих и средњих предузећа.

Динарски кредити чинили су две петине прираста кредита привреди, што је допринело томе да **степен динаризације пласмана привреди** достигне 24,9% у септембру (наспрам 24,2% у јуну). У структури девизних и девизно индексираних кредита, у септембру се на кредите везане за *EURIBOR* односило 85% кредита, а у оквиру тога највише је било кредита везаних за тромесечни *EURIBOR*. Када је реч о динарским кредитима привреди, око 29% било је везано за *BELIBOR*, претежно тромесечни и једномесечни.

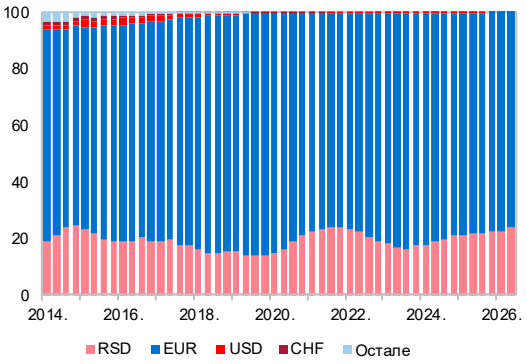
Учешће *NPL* у укупним кредитима привреди у септембру (1,4%) није промењено у односу на јун. Ако посматрамо само привредна друштва, учешће *NPL* у укупним кредитима у септембру (1,5%) такође није промењено у односу на јун. При томе, за поједине делатности то учешће је забележило нове најниже вредности током Т3, а у септембру се кретало између 0,3% за сектор пословања некретнинама и 3,0% за прерађивачку индустрију. Ниске вредности ових учешћа *NPL* показују да су мере економске подршке током пандемије и након ње биле адекватне и правовремене, те да је и по њиховом престанку очуван и ојачан квалитет активе банака, као и да раст трошкова отплате постојећих кредита привреде током циклуса заоштравања монетарних услова није за последицу имао већи раст *NPL*. **У односу на јул 2015**,[1] тј. непосредно пре почетка примене Стратегије за решавање проблематичних кредита, **учешће *NPL* у укупним кредитима привреди ниже је за 23,6 п.п.**

На динарске кредите односило се две петине прираста кредита привреди у Т3
(прираст, у млрд RSD)

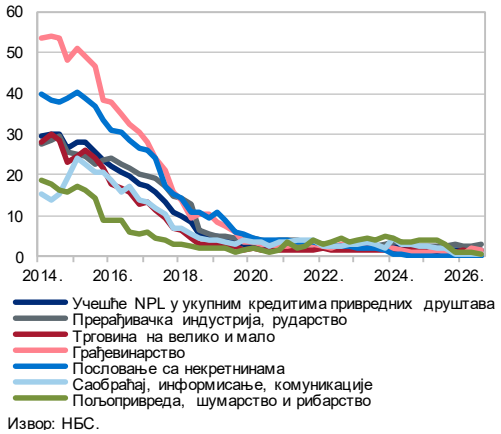
Извор: НБС.
* Искључен ефекат промене курса.

Степен динаризације пласмана привреди додатно је повећан у Т3
(валутна структура, у %)

Извор: НБС.

Учешће *NPL* привреди у Т3 задржало се на минимуму из претходног тромесечја
(бруто принцип, у %)

Извор: НБС.

[1] Важни фактори снажног пада *NPL* од 2016. били су успешно спровођење Стратегије за решавање проблематичних кредита и примена Одлуке о рачуноводственом отпису биланасне активе банке. У складу са Стратегијом, Народна банка Србије донела је Акциони план (*https://nbs.rs/sr_RS/scripts/showcontent/index.html?id=8661*), усмерен на јачање капацитета банака за решавање *NPL* и допринос развоју тржишта *NPL*, чије су активности у потпуности спроведене, неке и пре рока.

2. Цена задуживања привреде

Каматне стопе на кредите привреди бележиле су умерен раст током Т3, при чему је повећању цене задуживања у евро знаку допринело и заоштравање монетарне политике ЕЦБ-а. Ипак, цена задуживања привреде и даље је релативно повољна, на шта указује наставак раста кредитне активности.

Просечна пондерисана каматна стопа на новоодобрене динарске кредите привреди повећана је у Т3 на 7,7% (са 7,1% у Т2). На то повећање највише је утицао раст каматних стопа на кредите за ликвидност и обртна средства (на 7,7%), а повећане су и каматне стопе на инвестиционе кредите (на 8,2%) и остале некатегорисане кредите (на 7,2%). Посматрано по величини предузећа, повећана је цена задуживања микропредузећа, средњих и великих предузећа, док су се мала предузећа задуживала по нижим каматним стопама него у Т2. Просечна каматна стопа у Т3 кретала се од 7,0% за велика предузећа, преко 7,9% за средња и мала предузећа, до 8,9% за микропредузећа.

Просечна пондерисана каматна стопа на новоодобрене кредите привреди у еврима и евроиндексиране кредите повећана је на 5,4% у Т3 (са 5,1% у Т2). Повећане су каматне стопе на кредите за ликвидност и обртна средства (на 5,1%), инвестиционе кредите (на 6,1%) и остале некатегорисане кредите (на 5,0%). Каматне стопе на кредите за извоз (5,1%) нису промењене, док су каматне стопе на кредите за увоз смањене (на 5,1%). Посматрано по величини предузећа, повећана је цена задуживања микропредузећа, малих и средњих предузећа, док су каматне стопе на кредите великим предузећима смањене. Просечна каматна стопа на кредите у евро знаку кретала се у распону од 4,9% за велика предузећа, преко 5,4% за средња предузећа и 6,2% за мала предузећа, до 6,3% за микропредузећа.

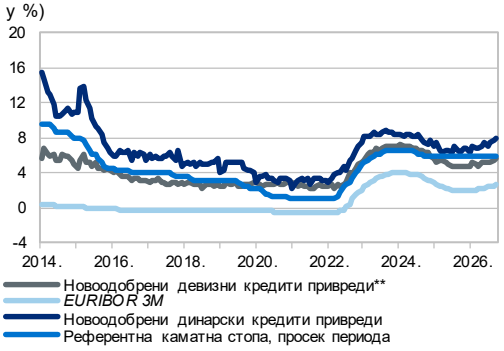
3. Оцена понуде и тражње за кредитима – на основу резултата анкете о кредитној активности

Резултати октобарске анкете Народне банке Србије о кредитној активности банака показују да банке у Т3 нису мењале кредитне стандарде за привреду, и поред оцена да су трошкови извора финансирања повећани, да је спремност на преузимање ризика смањена и да су перцепција ризика и конкуренција деловали у смеру пооштравања стандарда.

Током Т3 банке су пооштриле ценовне услове кредита (каматне марже и провизије и накнаде),

Каматне стопе на кредите привреди бележиле су умерен раст у Т3*

(просечне пондерисане вредности, на годишњем нивоу, у %)

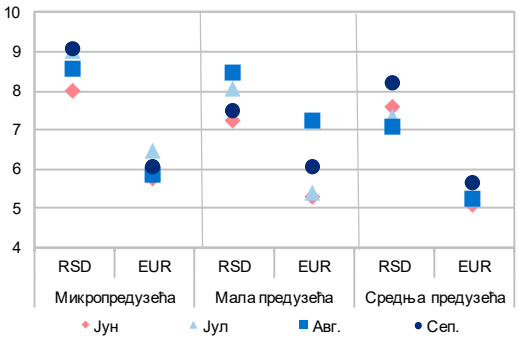
Извор: НБС и Европска банкарска федерација.

* Искључени револвинг кредити, прекорачења по текућем рачуну и дуг по кредитним картицама.

** У еврима и евроиндексирани.

Током Т3 предузећа свих величина задуживала су се по вишим каматним стопама

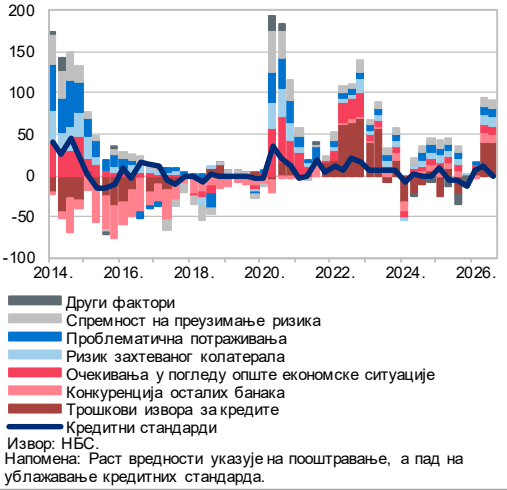
(просечне пондерисане вредности, на годишњем нивоу, у %)

Извор: НБС.

Банке у Т3 у нису мењале кредитне стандарде за привреду, и поред оцена да је већина фактора деловала у смеру пооштравања стандарда

(у нето %)

Извор: НБС.

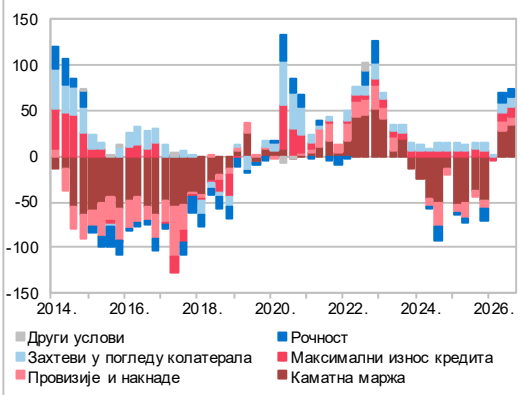
Напомена: Раст вредности указује на пооштравање, а пад на ублажавање кредитних стандарда.

као и захтеве у погледу колатерала, рочности и максималног износа кредита. Пооштравање се односило и на динарске и на девизно индексиране кредите, и то за предузећа свих величина.

Банке су оцениле да је **укупна тражња привреде за кредитима у Т3 смањена**, под утицајем ниже тражње за дугорочним кредитима, док је тражња за краткорочним кредитима повећана. Пад тражње пре свега се односио на велика предузећа, а допринеле су му мање потребе за финансирањем капиталних инвестиција и обртних средстава.

Услови коришћења кредита пооштрени су у Т3

(у нето %)

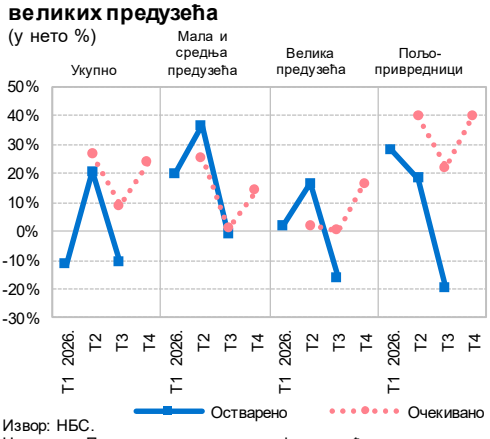

Извор: НБС.

Напомена: Раст вредности указује на пооштравање, а пад на ублажавање кредитних услова.

Супротно очекивањима, тражња предузећа смањена је у Т3, под утицајем ниже тражње великих предузећа

(у нето %)

Извор: НБС.

Напомена: Позитивна вредност указује на повећање тражње, негативна на смањење тражње.

II. Сектор становништва

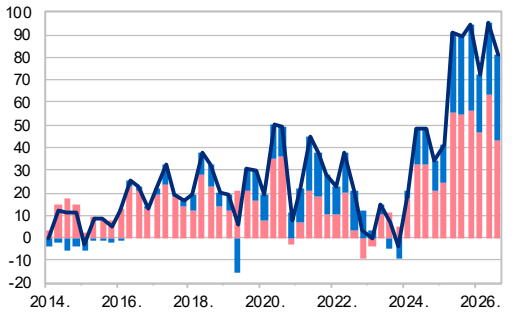
1. Кредити становништву

Кредити становништву успорили су мг. раст током Т3, који је у септембру, по искључењу ефекта промене девизног курса, **износио 18,6%** (наспрам 20,0% у јуну). Номинално посматрано, стање кредита становништву у септембру износило је 2.184,1 млрд динара, што чини половину укупних кредитних потраживања банака од немонетарног сектора. Учешће кредита становништву у БДП-у повећано је током Т3 за 0,4 п.п., на 19,9% у септембру.

Кредити становништву повећани су у Т3 за 81,2 млрд динара. Раст је био вођен одобравањем готовинских (37,1 млрд динара) и стамбених кредита (35,9 млрд динара), а повећано је и задуживање грађана по потрошачким кредитима и кредитним картицама. Високој реализацији кредита становништву допринели су ублажени кредитни стандарди, релативно повољне каматне стопе и мере које омогућавају повољније услове задуживања грађана с нижим примањима. Поред тога, раст стамбених кредита потпомогнут је одобравањем кредита из програма за младе, који су чинили 40% повећања стамбених кредита у Т3. Висока реализација стамбених кредита утицала је на то да учешће ових кредита у укупним кредитима становништву буде повећано на 38,1% у септембру (са 37,8% у јуну), док је учешће најзаступљенијих, готовинских кредита током Т3 смањено за 0,1 п.п., на 47,9%. Истовремено, под утицајем високе базе, готовински и стамбени кредити успорили су мг. раст, који је у септембру износио 20,4% и 18,3%, респективно. У оквиру кредита одобрених предузетницима, инвестициони кредити и кредити за ликвидност и обртна средства повећани су за 2,8 млрд динара и за 0,9 млрд динара, респективно.

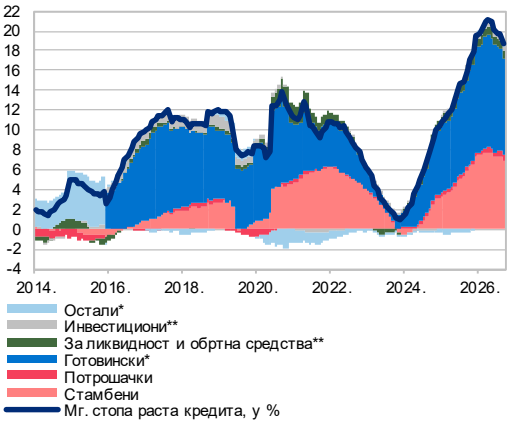
Кредитирање грађана подржано је бројним **олакшицама за кориснике кредита**. У погледу **ограничења каматних стопа** током 2026. године код стамбених кредита с променљивом каматном стопом неће моћи да се примени номинална каматна стопа већа од просечне пондерисане каматне стопе за постојеће уговоре о стамбеном кредиту с променљивом каматном стопом у истој валути (индексације) увећане за једну петину.

Динарски кредити чинили су нешто више од половине прираста кредита становништву у Т3
(прираст, у млрд RSD)

Извор: НБС.
* Искључен ефекат промене курса.

Готовински и стамбени кредити су у Т3 највише допринели мг. расту кредита становништву
(у п.п., искључен ефекат промене девизног курса)

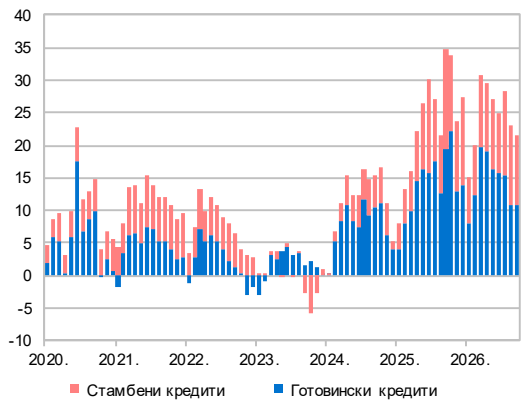
Извор: НБС.
* Обухвата доприносе потраживања по трансакционим рачунима, кредитим картицама и осталим некатегорисаним кредитима, До децембра 2015. обухвата и допринос готовинских кредита.
** Кредити одобрени предузетницима.

Поред ових стопа, новим Законом о заштити корисника финансијских услуга[2] ограничене су и каматне стопе на готовинске и потрошачке кредите, на задужење по кредитним картицама и на прекорачења по текућем рачуну.[3] Од 15. септембра 2025. у периоду од годину дана у понуди банака налазили су се **кредити с нижим каматним стопама за грађане с нижим примањима**[4] – стамбени кредити за купце прве стамбене непокретности по каматној стопи нижој до 0,5 п.п., као и динарски готовински, потрошачки кредити и кредити за рефинансирање по стопи нижој до 3 п.п. од просечне каматне стопе по којој су банке нудиле те кредите у јулу 2025. у оквиру својих стандардних понуда.[5] **Стамбено кредитирање** подржано је и ранијим изменама регулативе – од 2020. трајно је омогућено одобравање кредита за куповину прве стамбене непокретности у висини до 90% (уместо 80%) процењене вредности непокретности којом је тај кредит обезбеђен. Од децембра 2024. омогућено је спровођење државног програма стамбених кредита за младе, тако да учешће клијента при финансирању куповине непокретности из кредита може бити 1%, уз коришћење нижег пондера ризика (35%) на целокупну изложеност по основу стамбеног кредита. У погледу **кредита осталих намена**, од децембра 2022. трајно је омогућено реструктурирање готовинских, потрошачких и осталих ненаменских кредита без последица на капитал банке, а од 16. августа 2025. омогућено је одобравање потрошачких кредита у динарима по поједностављеној процедури ако је кредит мале вредности (до 150.000 динара), с роком доспећа до три године уз ефективну каматну стопу од 0% и ниске ризичности.

Обим новоодобрених кредита становништву у Т3 износио је 293,3 млрд динара и био је за 2,3% виши него у истом периоду 2025, највише захваљујући већем износу новоодобрених стамбених кредита. С друге стране, износ новоодобрених готовинских кредита први пут после дужег времена био је нижи него у истом периоду претходне године. Ове две категорије кредита биле су најзаступљеније међу новоодобреним кредитима становништву, са учешћима од 21% и 65%, респективно.

Подржани мерама НБС, стамбени и готовински кредити бележли су висок раст и у Т3

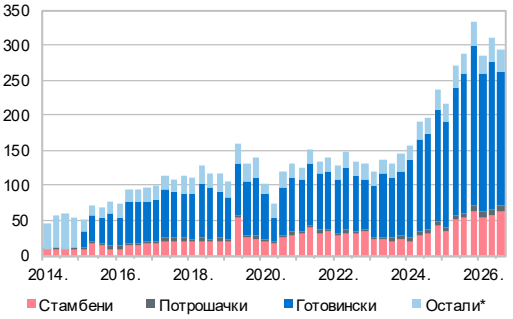
(у млрд RSD, искључен ефекат промене девизног курса)

Извор: НБС.

Готовински кредити чинили су највећи део новоодобрених кредита и у Т3

(нов оодобрени кредити, у млрд RSD)

Извор: НБС.

* До децембра 2014. године у категорији „Остали кредити" подразумевали су се готовински и остали кредити заједно.

[2] „Службени гласник РС", бр. 19/2025.

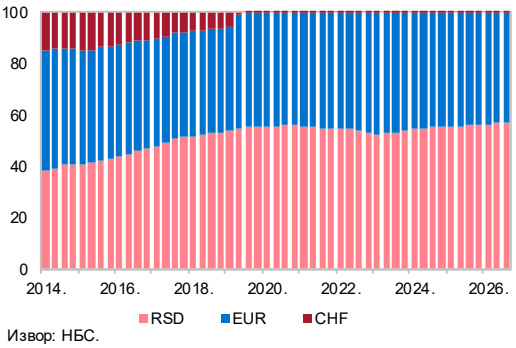
[3] За више детаља о ограничењу каматних стопа видети Извештај о инфлацији – мај 2025, Осврт 1.

[4] Редовна месечна примања до 100.000 динара.

[5] За више детаља о мерама за повољније кредитирање грађана с нижим примањима видети Извештај о инфлацији – новембар 2025, Осврт 3.

Висока реализација стамбених кредита, који су претежно евроиндексирани, утицала је на то да **степен динаризације пласмана становништву**[6] у септембру (56,8%) буде нешто нижи од рекордне вредности из јуна (56,9%). Истовремено, учешће пласмана у еврима повећано је за 0,2 п.п., на 43,2%. У структури девизних и девизно индексираних кредита становништву 47% кредита везано је за *EURIBOR*, највише шестомесечни. Када је реч о стамбеним кредитима, приметна је тенденција раста учешћа кредита по фиксним каматним стопама од почетка примене ограничења каматних стопа (од септембра 2023. године) – учешће кредита по фиксној каматној стопи повећано је са испод 20%, колико је износило у септембру 2023, на 51% у септембру 2026. У структури динарских кредита становништву, преко 96% кредита одобрено је по фиксној каматној стопи, док су кредити одобрени по варијабилним каматним стопама претежно везани за тромесечни *BELIBOR*.

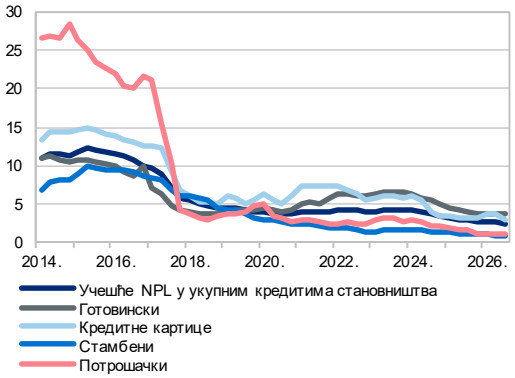
Степен динаризације пласмана становништву благо је смањен у Т3 услед високе реализације евроиндексираних стамбених кредита
(валутна структура, у %)

Извор: НБС.

Учешће *NPL* у укупним кредитима становништву[7] **смањено је током Т3 за 0,1 п.п., на 2,5% у септембру, што је нова најнижа вредност овог показатеља.** За поједине категорије кредита то учешће је додатно смањено током Т3, при чему је код стамбених кредита оно у септембру износило свега 0,9%. Показатељи *NPL*, који бележе најниже вредности, указују на то да су мере Народне банке Србије и Владе допринеле томе да се избегну већи негативни ефекти вишедимензионалних криза с којима се суочавамо у протеклих пет година на кредитну способност грађана. У односу на период непосредно пре доношења Стратегије за решавање проблематичних кредита, показатељ *NPL* у сектору становништва нижи је за 9,6 п.п.

Учешће *NPL* у кредитима становништву забележило је нов минимум у септембру
(бруто принцип, у %)

Извор: НБС.

2. Цена задуживања становништва

Услови задуживања становништва били су повољни и у Т3, а допринеле су им и мере Народне банке Србије којима је омогућено повољније кредитирање грађана с нижим примањима. Посматрано на нивоу просека тромесечја, **цена динарског задуживања није промењена у Т3, док је цена задуживања у евро знаку благо повећана услед заоштравања монетарне политике ЕЦБ-а.** Посматрано крајем периода, цена динарског задуживања у Т3 благо је смањена, док цена задуживања у евро знаку није промењена.

Становништво се задуживало по повољним условима и у Т3*
(просечне пондерисане вредности, на годишњем нивоу, у %)

Извор: НБС и Европска банкарска федерација.
* Искључени револвинг кредити, прекорачења по текућем рачуну и дуг по кредитним картицама.
** У еврима и евроиндексирани.

[6] Укључујући непрофитне институције и предузетнике.

[7] Укључује физичка лица, предузетнике и приватна домаћинства.

У складу са Законом о заштити корисника финансијских услуга,[8] који на системски начин уређује **максималне каматне стопе на задуживање физичких лица**, настављена је примена ограничења каматних стопа на кредите физичким лицима. Поред тога, овим законом спречава се наплата високих каматних стопа за клијенте, а у ситуацијама које могу довести до наглог раста референтних каматних стопа постигнуто је да се тај раст не одрази аутоматски на раст каматних стопа на кредите становништву. Ограничења каматних стопа утврђена овим законом одразила су се на појефтињење најскупљих видова задуживања – дуга по кредитним картицама и прекорачења по текућем рачуну – са 22,3% и 27,9% у децембру 2024. на 14,2% и 17,0% у септембру 2026, респективно.[9]

Просечна пондерисана каматна стопа на новоодобрене динарске кредите становништву у Т3 (8,4%) није промењена у односу на претходно тромесечје, при чему ни каматна стопа на готовинске кредите није промењена и налази се на истом нивоу као укупна каматна стопа на динарске кредите. С друге стране, смањена је каматна стопа на потрошачке кредите (на 2,6%), док су повећане каматне стопе на стамбене кредите[10] (на 11,1%) и остале некатегорисане кредите (на 9,7%).

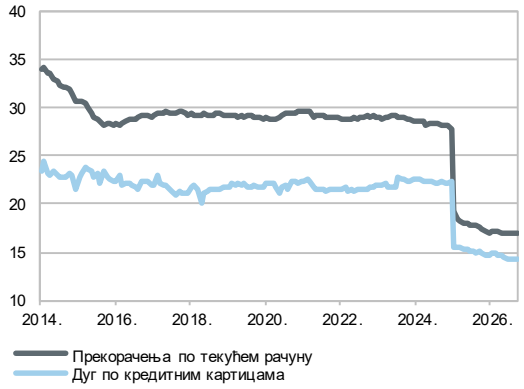
Просечна пондерисана каматна стопа на новоодобрене евроиндексиране кредите становништву повећана је у Т3 за 0,1 п.п., на 4,8%. При томе, благо су повећане каматне стопе на кредите свих намена – за стамбене кредите (на 4,5%), потрошачке кредите (на 5,5%), готовинске кредите (на 3,4%) и за остале некатегорисане кредите (на 6,6%).

3. Оцена понуде и тражње за кредитима – на основу резултата анкете о кредитној активности

Према резултатима октобарске анкете Народне банке Србије о кредитној активности, кредитни стандарди за становништво ублажени су у Т3 услед ублажавања стандарда за динарске готовинске кредите, док стандарди за остале врсте кредита нису мењани. На ублажавање су деловали конкуренција међу банкама и већа спремност на преузимање ризика.

Каматне стопе на кредитне картице и прекорачења по текућем рачуну смањене су захваљујући Закону о заштити корисника финасијских услуга

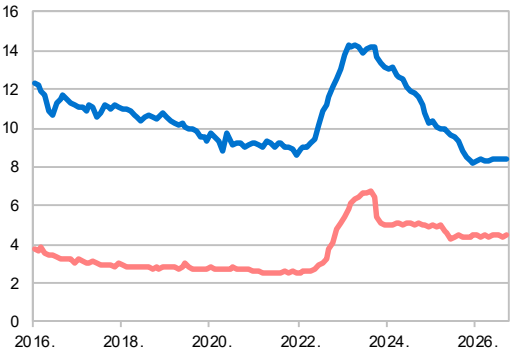
(просечне пондерисане вредности, на годишњем нивоу, у %)

Извор: НБС.

Мере НБС допринеле су да каматне стопе на готовинске кредите остану повољне у Т3

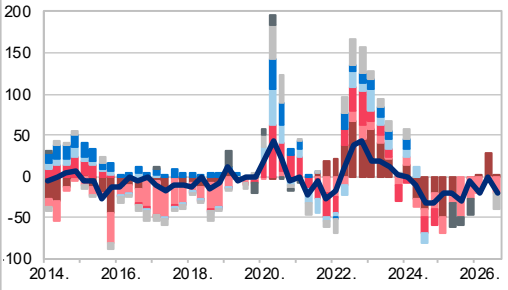
(просечне пондерисане вредности, на годишњем нивоу, у %)

Извор: НБС.

Кредитни стандарди становништву ублажени су у Т3

(у нето %)

Извор: НБС.
Напомена: Раст вредности указује на пооштравање, а пад на ублажавање кредитних стандарда.

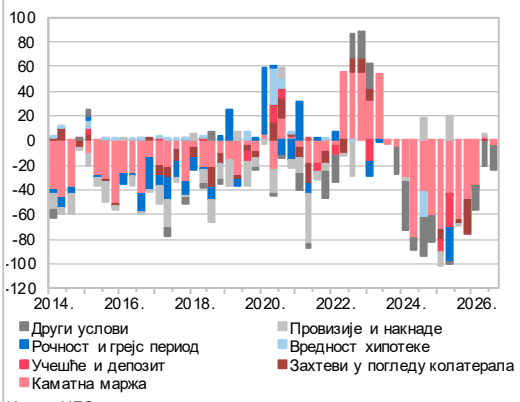
[8] „Службени гласник РС", бр. 19/2025.
[9] Према методологији статистике каматних стопа, каматне стопе на револвинг кредите, прекорачења по текућем рачуну и дуг по кредитним картицама нису укључене у обрачун просечне каматне стопе на новоодобрене кредите становништву.
[10] Кредити који се користе за адаптацију стамбеног простора и енергетску ефикасност и који су скупљи од кредита за куповину стамбене непокретности.

Према резултатима анкете, у Т3 банке су благо смањиле каматне марже за динарске кредите, док су код девизно индексираних кредита повећане, што се може довести у везу с повећањем *EURIBOR*-а у претходном периоду. Други услови коришћења кредита нису мењани.

Тражња становништва за кредитима није промењена у Т3, први пут након што је готово три године бележила раст. При томе, према оцени банака, рефинансирање постојећих кредита и набавка трајних потрошних добара наставили су да делују у смеру раста тражње.

Банке су смањиле каматне марже за динарске кредите становништву у Т3

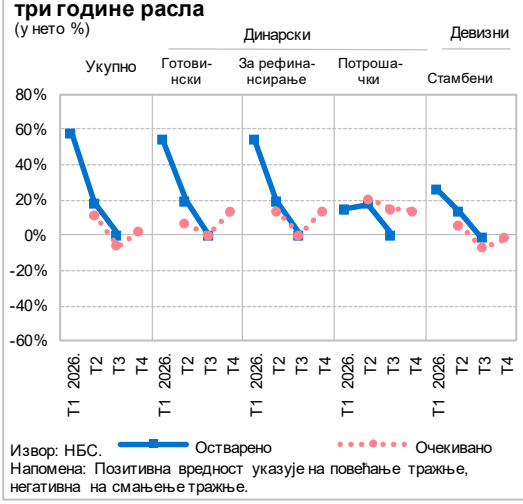
(у нето %)

Извор: НБС.
Напомена: Раст вредности указује на пооштравање, а пад на ублажавање кредитних услова.

Тражња становништва за кредитима није промењена у Т3, први пут након што је скоро три године расла

(у нето %)

Извор: НБС.
Напомена: Позитивна вредност указује на повећање тражње, негативна на смањење тражње.

Додатак: Ограничења каматних стопа

Ограничења максималних номиналних каматних стопа

Период примене ограничења	Врста кредита	Основа за обрачун	Увећање
Од 2025.	Остале категорије кредита с променљивом каматном стопом	просечна пондерисана стопа на постојеће кредите	+1/4
2025.	Стамбени	5,00%	
2026–2027.	Стамбени с променљивом каматном стопом	просечна пондерисана стопа на постојеће кредите с променљивом каматном стопом	+1/5
	Стамбени с фиксном каматном стопом	просечна пондерисана стопа на нове кредите с фиксном каматном стопом	+1/5
Од 2028.	Стамбени с променљивом каматном стопом	просечна пондерисана стопа на постојеће кредите с променљивом каматном стопом	+1/4
	Стамбени с фиксном каматном стопом	просечна пондерисана стопа на нове кредите с фиксном каматном стопом	+1/4

Извор: НБС.

Историјски преглед максималних номиналних каматних стопа на кредите физичким лицима у складу са Законом о заштити корисника финансијских услуга

Датум објављивања*	Период на који се односи ограничење каматних стопа		Кредити са променљивом каматном стопом								Стамбени кредити са фиксном каматном стопом			
			Стамбени кредити у динарима		Стамбени кредити у страној валути		Остали кредити у динарима		Остали кредити у страној валути		Стамбени кредити у динарима		Стамбени кредити у страној валути	
	Датум почетка периода	Датум завршетка периода	Просечна пондерисана НКС	Максимална НКС	Просечна пондерисана НКС	Максимална НКС	Просечна пондерисана НКС	Максимална НКС	Просечна пондерисана НКС	Максимална НКС	Просечна пондерисана НКС	Максимална НКС	Просечна пондерисана НКС	Максимална НКС
14.03.2025.	15.03.2025.	31.05.2025.	4,99%	5,00%	4,93%	5,00%	11,26%	14,08%	5,58%	6,98%	4,99%	5,00%	4,93%	5,00%
01.06.2025.	01.06.2025.	30.11.2025.	4,96%	5,00%	4,92%	5,00%	11,00%	13,75%	5,57%	6,96%	4,96%	5,00%	4,92%	5,00%
01.12.2025.	01.12.2025.	31.12.2025.	4,97%	5,00%	4,82%	5,00%	10,15%	12,69%	5,51%	6,89%	4,97%	5,00%	4,82%	5,00%
18.12.2025.	01.01.2026.	31.05.2026.	5,00%	6,00%	4,90%	5,88%	10,15%	12,69%	5,51%	6,89%	5,00%	6,00%	4,32%	5,18%
01.06.2026.	01.06.2026.	30.11.2026.	5,93%	7,12%	5,09%	6,11%	9,06%	11,33%	5,31%	6,64%	5,00%	6,00%	4,29%	5,15%

* У складу са чланом 12. став 12. Закона о заштити корисника финансијских услуга банка је дужна да при закључењу уговора о кредиту примењује ограничења у року од 15 дана од дана објављивања просечних пондерисаних стопа.

Методолошке напомене

- Кредити подразумевају потраживања банака по основу главнице кредита.
- Пласмани обухватају потраживања по основу кредита, камата и накнада, датих депозита, хартија од вредности и акција предузећа.
- Све врсте потраживања исказане су по бруто принципу, тј. нису умањене за исправке вредности.
- Динарски пласмани су пласмани одобрени у динарима без девизне клаузуле. Под девизном клаузулом подразумева се валутна клаузула којом се утврђује заштита од ризика промене курса динара.
- При искључивању ефекта курса, обрачунато полази од оригиналне валутне структуре и по курсу динара према евру, америчком долару и швајцарском франку на дан 30. септембра 2024.
- Нови послови укључују све финансијске аранжмане (кредити и депозити) за које су услови уговорени први пут у току месеца о коме се извештава, као и све постојеће уговоре за које су нови услови поново уговорени (анексирани), уз активно учешће клијента.
- Користи се секторска класификација монетарне статистике. Сектор привреде обухвата јавна предузећа, привредна друштва и нефинансијски сектор у стечају, а сектор становништва – становништво, предузетнике, приватна домаћинства са запосленим лицима и регистроване пољопривредне произвођаче. Изузетно:
  - у новоодобреним кредитима, у сектор становништва укључене су непрофитне институције које пружају услуге становништву (у складу с методологијом ЕЦБ-а);
  - код проблематичних кредита, сектор привреде обухвата јавна предузећа и привредна друштва.
- Под појмом *проблематични кредити* подразумева се стање укупног преосталог дуга појединачног кредита (укључујући и износ доцње):
  - по основу кога је дужник у доцњи (на начин предвиђен одлуком којом се уређује класификација биланасне активе и ванбиланасних ставки банке) дуже од 90 дана, или по основу плаћања камате или главнице;
  - по коме је камата у висини тромесечног износа (и виша) приписана дугу, капитализована, рефинансирана или је њено плаћање одложено;
  - по основу ког дужник касни мање од 90 дана, али је банка проценила да је способност дужника да отплати дуг погоршана и да је отплата дуга у пуном износу доведена у питање.